Přirozenost – dvojí smysl

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

2007

jedná se o část původního dokumentu:

2007

◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 25. 11. 2007

◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 25. 11. 2007

Přirozenost – dvojí smysl

Dvojí význam běžně užívaného slova „přirozenost“ vysvitne nejlépe, když se zamyslíme nad větou: „K přirozenosti člověka náleží, že není založena jen na přirozenosti.“ V prvním případě použití tohoto slova v uvedené větě nejde vlastně o „přirozenost“ v přísném slova smyslu, jak o ni jde v druhém použití (kdy máme vskutku na mysli „přírodu“), nýbrž spíše o *povahu* člověka. Když to přeformulujeme, hned to zní lépe a rozumněji: „K lidské povaze náleží, že není založena jen na přirozenosti.“ To neznamená nic jiného, než že u každého člověka má svou důležitost a svou úlohu také ještě něco jiného než jakási „přirozenost“, že tedy charakter člověka není jednoznačně determinován a přímo založen na jeho přirozenosti, tj. na nějakých jeho přirozených vlastnostech (např. není jednoznačně a beze zbytku určen geneticky, apod.).

(Písek, 071125-3.)